

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XVIII. ZATURDAG den 17den APRIL, 1830. N. 15

Gedrukt en Zaturdag's morgens uitgegeven ter Drukkery voor Zyne Majesteit den Koning der Nederlanden, door De Weduwe WILLIAM LEE.

Mengelingen.

HET EVENWIGT VAN EUROPA.

Om dit evenwigt zyn stroomen bloeds vergoten. En nog is het niet gevonden; integendeel hoe langer hoe meer verbroken. Indien wy eens ons land vergelyken by *Engeland*, slaat de evenaar zoo geheel en al tot het laatstgemelde over, dat in de andere schaal geen eene gewigt schynt te liggen, of wel in het geheel geen gewigt te zyn. Te voren nogtans konden wy (hoewel dit lang geleden is) rykelyk tegen de Engelschen, zelfs tegen de vereenigde magt van *Engeland* en *Frankryk*, opwegen. De andere zee-mogendheden zyn genoegzaam met ons in hetzelfde geval. Zy staan tegenwoordig, en zelfs gezamenlyk op de schaal gelegd, even weinig met *Engeland* in evenwigt. *Engeland* is *alsnog* (wy moeten het bekennen) volkomen meester ter zee in *Europa*.— Hoe is het zoo ver gekomen? Al vechtende om het evenwigt te bewaren of te herstellen, zoo als het immers meestentyds heette, maar eigenlyk was het te doen om het meesterschap of het overwigt te verkrygen. En dit is eindelyk *Engeland* te beurt gevallen. Dit groote doel (edel kunnen wy het juist niet noemen) steeds beôogende, zocht het, onder het een of ander voorwendsel, (waarvan het magtige twistzoekers nimmer ontbreken kan) rusie en begon te oorlogen, zoodra de magt van de eene of andere nabuur te veel begon aan te groeijen, en er op zee een goede buit van weerlooze koopvaardyschepen, schoon het eigendom van partikulieren, te halen was, die het by provisie in zyn nest sleepte. Op die wyze heeft *Groot Brittanje*, van tyd tot tyd, dan de eene dan de andere onverhoeds overrompeld en geknoeid.— Maar voornamelyk hebben de jaloersche en heerschzuchtige eilanders het gemunt gehad op de Hollanders, schoon zy die hunne bond- en geloofsgenooten noemden, om dat zy van dezen voorheen de gevoeligste slagen hadden ontvangen, waarvan *Chattam* en de *Theems* konden getuigen, om dat zy wel wisten, dat de Hollanders niet lang daarna de beste zeelieden waren, en die hun in den handel het meest in het vaarwater zaten, en voor welken zy dus de meeste vrees hadden. *Holland* was daarom in hun oog als *Carthago* in dat van *Rome*; dit te vernederen en onder den duim te houden, is ten allen tyde de verhevene Britsche evenwigt zoekende staatkunde geweest. In al de oorlogen van de vorige en deze eeuw, werden wy medegesleept, waarvan telkens het einde was nieuwe verzwakking van overgebleven krachten, ten voordeele van Engelands overmagt, waartoe ook binnenlandsche verdeeldheden, helaas! maar al te veel hebben medegewerkt. Nu is het zoo verre gekomen, dat *Nederland* met *Engeland* vergeleken, geen noemenswaardig gewigt meer in de schaal heeft. Zelfs (gelyk men zegt,) *mogen* wy geen meer gewapende schepen in dienst houden, dan onze overzeesche naburen bepaald hebben, om ook vervolgens de moeite te besparen het te veel toenemend getal te vernielen.

Engeland zou ook wel aan den vasten wal hetzelfde overwigt willen hebben (trouwens welke mogendheid zou dit niet willen, indien zy de magt had); maar dit gaat zoo gemakkelyk niet, en daaraan is voor het tegenwoordige, en, (schoon de toekomst altoos duister is) ook voor het toekomende geen denken aan. Zelfs heeft *Engeland* weinig meer in de kabinetten van de groote mogendheden op het vaste land te zeggen, hebbende aldaar grootendeels zyn invloed en crediet, zoo wel als zyne magt, onder het Wellingtons-ministerie verloren. Eenmaal toch in onzen leeftyd is er een man geweest, die genoegzaam alleen de continentale weegschaal van Europa in handen had. NAPOLEON nam daarin op of wierp er uit naar eigen goeddunken. De oude monarchen bonsde hy van den troon en plaatste er nieuwen op, of slorpte geheele landen en volken in. Hy was zoo compleet waagmeester-generaal, dat niemand er tegen durfde kikken of hy zyn gewigt al of niet kreeg.— Hoe veel goeds had die man *kunnen* doen, indien hy goed had *willen* doen! Hoe gemakkelyk had hy toen de volken van het verjaarde priesterlyk en wereldlyk juk kunnen verlossen. Maar de overwinnaar van koningryken en staten kon zich zelven niet overwinnen. Hy werd zelf de grootste despoot van allen, verloor het vertrouwen der verdrukte natien, die gezamenlyk tegen hem opstonden, en geraakte alzoo door zyn eigene heerschzucht ten val. En nu begon men weder naar een evenwigt van magt te zoeken.

Maar de herstelde Koningen, van ouds her het onbepaald en willekeurig heerschen gewoon, wilden daarvan geenerhande afstand doen, schoon zy in hunne verlegenheid, en anderen, die, nog onder een' schyn van onafhankelykheid op hunne zetels gelaten, zaten te beven, mede spraken van volksregten, van vryheid, wetten, constitutien enz. Hunne volken vatteden zulks voor ernst op. Deze hadden ook in der daad meer uit zulke beginselen, uit vaderlands- en vryheids liefde, dan wel uit voorstenliefde of uit gehechtheid aan hunne oude regerings-stammen, zoo moedig den algemeenen dwingeland helpen bevechten. Nu was het in de oude kabinetten de eerste vraag, hoe zy den invloed van den volksgeest, die nu zoo zeer ontwaakt was, of van volksvertegenwoordigers zouden buiten keeren volgens ouder gewoonte.

Zoo een eerste en tweede kamer, een hooger en lager parlement, of hoe men anders die constitutionnele instellingen noemen wil, kunnen het toch den ministers en hunne hoofden zeer lastig maken, vooral wanneer men er niet aan gewoon is. Neen, als één maar kan zeggen: "Zoo zal het wezen en anders niet, en daarmede afgedaan," dan is het regeren veel pleiziriger en gemakkelyker, dan wanneer de wyzen uit het volk daar mede de neus in steken, en zoo gedurig het bestuur in de kaart kyken. Ondertusschen waren de volken in den loop der tyden meerderjarig of te verlicht geworden, om met een geheel blind ontzag en vertrouwen, gelyk te voren, zich aan eene willekeurige heerschappy te onderwerpen, en zoo eensklaps zich in den staat der onmondigheid terug te laten werpen. Dit moest, in den beginne vooral, met kunst en vliegwerk geschieden.— Men had gezien wat een volk, door geestdrift voor zyne regten aangevuurd, kan uitvoeren, daar de geoefendste en fraaist gekleede legers, met de beroemdste veldoversten aan het hoofd, voor de weinig geoefende benden der Fransche Republikeinen, en toch bezield door den vryheidsgeest, onder het aanheffen van den Marseillaanschen marsch, wegstoven, als het kaf voor den wind.

Men stak spoedig de hoofden by elkander om middelen te beramen, ten einde den weg gemeten slagboom tusschen het volk en de kroon, de ministers en den adel, weder op zyne plaats te leggen. Eenige mogendheden (die zich de *grooten* noemden, hoe *klein* zy kort te voren geweest waren) vereenigden zich in een congres, daar zy het regtsgebied der overigen naar hun oppermagtig goeddunken verdeelden, en bepaalden op die wyze het evenwigt van *Europa*, daarin bestaande, dat vier of vyf als de hoofdplaneten van den staatkundigen hemel aangemerkt moesten worden, van welken de rykjes en staatjes van den tweeden en derden rang als zoo vele satelliten waren, die nergens anders toe dienden, dan om den loop der eersten te volgen. Met dat al vreesde men nog, dat de mede denkende en redenerende volken, zich niet goedschiks aan deze bepalingen zouden willen onderwerpen. De groote mogendheden, ieder op zich zelve staande, betrouwden zich althans niet genoeg, van wege de zoo zeer in omloop zynde denkbeelden van eenen grondwettigen regeringsvorm, in tegenstelling van een volstrekt eenhoofdig gezag.

Om elkander tegen het gevaar van dien kant verder te guaranderen, ging men een nader verdrag aan, onder den naam van H. Verbond. De goede gemeente, door dien naam verblind, geloofde in het eerst, dat het inhield, om naar vaste, billyke en christelyke wetten te regeren, het oorlogen te voorkomen, overal rust en orde te handhaven: in het kort, dat alle despotiek geweld met NAPOLEON een einde zoude nemen. Maar het bleek weldra anders, toen het beschaafdste en verstandigste gedeelte der bevolking in *Spanje*, *Portugal*, *Napels* en *Piemont*, de staatshuishouding begon in orde te schikken, en nagenoeg zonder bloedstortingen en onstuimige beroerten met eigen krachten tot stand bragt. De H. Verbondelingen, die de houding als voorstanders van vrede en goede orde hadden aangenomen, waren de eersten, die den algemeenen vrede stoorden, en weder begonnen te oorlogen. *Frankryk* kreeg den vereerenden last, om andermaal in *Spanje* te vallen en aldaar alle beschaafdheid en verlichting te verwoesten, gelyk *Oostenryk* in *Italie*. Had *Engeland* gelykertyd een H. Verbond gesloten met de constitutionele volken en zich aan het hoofd gesteld, het zou destyds misschien met eene enkele pennestreek, dien oorlog niet alleen, maar alle andere despotieke geweldenaryen hebben kunnen verhoeden, en eene veel glansryker vertooning maken, in het oog van het beschaafd *Europa*, dan nu het heult met Don MIGUEL en de Turken. Er zou tevens een veel beter evenwigt tusschen de vrye constitutionele staten en de inconstitutionele regeringen bewaard zyn gebleven.

Maar nu begint de aanwassende magt van *Rusland* zyne mede groote mogendheden in de oogen te steken en ongerust te maken. NIKOLAAS ook, ware hy even heerschzuchtig als NAPOLEON, zou welhaast te lande den meester kunnen spelen, gelyk *Engeland* ter zee.— Men had gehoopt dat de Turken naar *Moskow* zouden voortmarscheren, of anders dat de strydende partyen elkander zoodanig zouden afmartelen, dat zy beiden magteloos op den grond lagen. Dan konden, zonder gevaar, de toegezien hebbende mogendheden zich als mediateurs, of als gevreesde regters opwerpen, nemende en gevende zoo als het hun beliefde. Maar nu, integendeel, de Russen vóór *Konstantinopel* zyn, zitten de handen in het haar. Wat nu gedaan? De Turksche commissarissen gaan naar *Adrianopel*, en bidden aldaar voor hunnen Heer om genade; de gezanten der Turksgezinde hoven vergezellen hen en bidden yverig mede.— Één van dezelven heeft reeds van den Grooten Heer eene mooije doos ten geschenke gekregen voor zyne diensten. Die van *Frankryk* en *Engeland* zullen ook wel iets moois krygen, als Zyne Ottomannische Majesteit het geld maar missen kan van de te betalen oorlogskosten. De Sultan zal zelf niet zoo veel op zak hebben. Dit zullen zyne onderdanen, Muzelmannen en Christenen, gewaar worden. Dat present-uitdeelen en ontvangen in zulk een vernederden toestand, is waarlyk om te lagchen, als het niet was: *quod delirant reges plectuntur Achivi*. Als de Russen niet oppassen, zullen de arme Grieken er om moeten lyden; want de christen-gezanten schynen niet anders *in actis* te hebben, dan om voor hunnen ouden despoot te zorgen.

Dat vechten dus om het evenwigt, vordert niets tot het bedoelde of voorgewende einde, maar heeft doorgaans eene tegengestelde uitwerking,—de vergrooting van de magt des sterksten. Men moet dan de zaak eens van een anderen kant aanvatten, en, by wyze van *restitutie*, zien klaar te krygen. By voorbeeld aan het verdeelde *Polen* (om daarmede eens te beginnen) moesten de afgescheurde stukken en brokken terug gegeven worden; aan de Deenen de weggevoerde vloot by het bombarderen van *Koppenhagen* (dat gruwel aller gruwelen); aan *Nederland* de vloot van den *Helder*, in naam van *Oranje* genomen, deszelfs ontweldigde Indische bezittingen, schadevergoeding voor de honderden en honderden geroofde koopvaardyschepen enz. enz. Op die wyze zou het weder eenigermate in het gelyk kunnen komen zonder bloedvergieten. In plaats van de schaal van *magt* en *convenientie*, zoude men die van *geregtigheid* eens in de hand moeten nemen, waarop dan zekerlyk groote balen van gruwelen der ongeregtigheid zouden te voorschyn komen, waartegen de geregtigheden van *alle* magtige hoven of derzelver hooge staats-ministers, op de andere schaal gelegd, zekerlyk te ligt bevonden zouden worden. Dit zou al een wonderlyk verschynsel opleveren in de staatkundige wereld, waarin men zoo gewoon is aan de regels: "gryp maar, wat gy maar grypen kunt; hebben is hebben, en hebben is eerlyk," of soortgelyke. Maar wonderen kunnen wy in onze dagen niet verwachten. Dat wegen dan met de schaal der geregtigheid zal wel tot de andere wereld uitgesteld moeten worden.—*Arnh. Cour. Oct. 29.*

BISSCHOPPELYK MANDAMENT.

Naauwelÿks had de Koning het besluit van den 2den dezer genomen, of de bisschop van *Mechelen* deed Zÿne Majesteit plegtig bedanken.

Dat besluit, hoe duidelÿk ook, liet nogtans, eenige in geschil zÿnde punten, over het aannemen der seminaristen, onaangeroerd, en, alzoo de vroegere, voor de bisschoppen eenigzins bindende bepalingen in volle kracht. Dat dit de bedoeling was, stellen wÿ voor zeker, doch de Prins DE MEAN schÿnt daar aan te twÿfelen, en neemt het besluit in dier voege op, als of hÿ van nu af aan, voogd en meester was in het land.

In de onzekerheid waarin hÿ noodzakelÿker wÿze verkeren moest, was het zeker niet kwaad geweest, om eene kleine inlichting te vragen. Hÿ heeft daarentegen verkozen om geene verklaring te vragen, maar die te geven, en zie daar den inhoud van zÿn mandement, in dato den 13den dezer.

Volgens dit vrÿ merkwaardige, en niet min zonderlinge stuk, *aan de geloovigen* van het bisdom gerigt, zal het onderwÿs voortaan in twee afdeelingen gedeeld zÿn, van welke de eerste de *humaniora* en de wÿsbegeerte, de laatste de godgeleerdheid bevatten zal. *De studie koers der eerste afdeeling*, vervolgt de bisschop, zal zeven jaren *bestaan*, (zegge zeven jaren), en dat wel alleen voor het Latÿn en Grieksch te leeren, daaronder begrepen *de groote en kleine figuren en de rhetorica.* De geschiedenis, de aardrÿkskunde, de wiskunde enz. zullen geenszins gevorderd worden, maar de leerlingen zullen *den middel vinden om hunne kennissen voort te zetten.* Bÿ vergunning zullen zÿ zich ook mogen toeleggen op de Hollandsche, Duitsche en andere talen, niet om dat de eerste hunne moedertaal is, en zÿ er eenmaal het woord Gods in moeten verkondigen, niet om dat de laatste zoo vele schatten bevat van menschelÿke wÿsheid, neen, maar omdat nu een en ander in groote steden *te pas kan komen.* Het zesde en zevende jaar zal besteed worden aan de beoefening der philosophie; men zal ook aan *eenige leerlingen* onderrigt geven in de Hebreeuwsche letterkunde.

De tweede afdeeling zal van vier jaren wezen, en aan de studie der godgeleerdheid zÿn toegewÿd; hoe en volgens welke leidraad er gestudeerd zal worden zegt de bisschop niet; hÿ zegt alleen dat hÿ door de tranen en de gebeden zÿner diocecanen tot die hoogte gekomen is, waar hÿ nu op staat, en het nu verder wel vinden zal.—Tranen, zegt hÿ vervolgens, komen nu niet meer te pas, maar er behoort geld te wezen. Ook het geld staat op den voorgrond, bÿ het tweede punt, handelende over *de aanneming der teedere planten, die vooral hun catecismus moeten weten en verstaan.*

Om tot de eerste afdeeling over te gaan, wordt een examen vereischt, en zoo de jongelingen hunne voorbereidende studien elders gedaan hebben, dan zal dat examen binnenskamers en door eene *commissie* worden afgenomen. Opdat intusschen de studenten van het Collegium Philosophicum, zich niet zouden aandienen, zal de *commissie* zich *eerst later vergaderen*, te weten, wanneer het seminarium gevuld, en er quasi voor niemand meer plaats zal wezen, welke bestellingen alle plaats hebben, in *den geest en overeenkomstig de onveranderlÿke grondregels van onze moeder de heilige kerk.*

De kerk, zoo staat er al verder in het mandement was ten allen tÿde de vriendin, de bewaardster, de begunstigster der wetenschappen enz. De bisschop wil daarom dat er in zÿn seminarium gelegenheid zal wezen om *sommigen* wat verder te doen indringen, de meerderheid zou dit schadelÿk zÿn; voor goede *werklieden* in den wyngaard des Heeren, is die groote geleerdheid ook geen vereischte; zoo het intusschen gebeurde dat er onder den domper een AUGUSTINUS of een CHRYSOSTHOMUS zich ontwikkelde, dan zou het *Monseigneur* evenwel groot pleizier doen.

Maar nu verder.—Van de aanstaande geldheffing is reeds met een woord gesproken, oudtÿds bestond er iets dergelÿks, om vleesch te eten op vÿerdag betaalde men twaalf centen, welke na afkorting der *leges*, naar het seminarium keerden; dan die giften zÿn niet meer toereikende, de beminde Diocesanen hebben goede beurzen, en het zÿn hunne *rÿkdommen* die zÿ brengen moeten, zynde de heeren Dekens belast met de uitvoering van dit besluit.

Eindelÿk worden er ook gebeden gevraagd, maar by wÿze van transactie, even als met de tranen, kan men er spaarzaam, en zoo wat naar welgevallen mede omspringen, zoo slechts de *quatertemper dagen* naar behooren gevierd worden.—*Arnh. Cour. 3 Nov.*

Duivelverbanning bÿ eene Vrouw in Spanje.

De Fransche *Gazette des Cultes* behelst het volgende berigt van deze duivelbanning:

" *Burgos, 3den Sept.*—Ik heb het genoegen gehad, den duivel uit het ligchaam van eene Spaansche vrouw te zien jagen. Dan alvorens al de byzonderheden van dit vreemde verschÿnsel te verhalen, moet ik U kennis geven van eenige regels, welke de Spaansche kerkboeken in zoodanig geval voorschrÿven, ten einde door niemand, ook door den duivel zelven niet, misleid te worden.

" De zekerste teekenen, dat men door den duivel bezeten is, zÿn het spreken en verstaan van onbekende talen, vooral als het lange reden zÿn, welke niet ontraadsel kunnen worden. De duivel moet zuiver spreken en geene taalfouten of barbarismen begaan, gelÿk dit somtÿds gebeurd is, luidens het verhaal, omtrent de duivels van *Leon*, die lang zoo geleerd niet waren als die van *Barbastro*, welke in zestien talen onderzocht werden. Behalve eenige brokken slecht Latÿn, waarmede die van *Leon* bÿ de duivelbezweerders voor den dag kwamen, hielden zÿ zich stipt aan het Spaansch, dat waarschÿnlÿk hunne moedertaal was. Een ander teeken van bezetenheid is dat men geheime en verborgene zaken, hetgeen op verren afstand gebeurt, en zelfs de verborgene gedachten ontdekken kan.—Een derde kenteeken is als men iets doet, hetwelk boven de gewone krachten gaat, in welken toestand of ziekte men ook verkeeren moge. Een vierde eindelÿk wordt in het oplossen van moeijelyke vraagstukken gevonden.

" De priester moet uitvorschen welke woorden den duivel het meest hinderen en deze dikwÿls herhalen. Hÿ moet de namen en het getal duivels van den bezetene weten, hoe lang de bezetenheid geduurd heeft enz. . . Hÿ moet niet vergeten, dat hÿ ze tot het geven van bepaalde en stellige antwoorden moet dwingen, want de duivels houden veel van uitvlugten, en trachten langs omwegen de aanvallen van den priester te ontkomen.

" De bezetene moet voor een crucifix geplaatst worden of het in de hand houden; op het hoofd en de borst moeten de reliquien van eenige heiligen gelegd worden. Men moet hem ook voorzien van een *Agnus Dei*, en hem met een monnikskap of kruisband bedekken. De priesters mogen de Eucharistie niet aan het hoofd of de borst van den bezetene aanbrengen (pater SURIN deed zulks evenwel). Bÿ een meisje, vooral dat beneden de 30 jaar is, moet men geen duivels bannen, zonder dat de aanverwanten en eenige vrome vrouwen daarbÿ tegenwoordig zÿn. Men moet ze niet aanraken, vooral niet aan den boezem, ten zÿ om op het voorhoofd, den mond of den boezem een kruis te maken. De bezetene moet vasten en zich met God verzoenen, en van de ondeugd afstand doen, vooral van die, welke men meent, dat van de beduiveling oorzaak is. Zonder dat zou de bewerking nutteloos worden.

" De duivelsbanning moet in de kerk geschieden, maar niet voor het hoog-altaar, dat noch de duivel noch de bezetene mag zien. De duivelbanning moet in eenen hoek der kerk, zoo wat bÿ de deur geschieden. Die verachtelÿke behandeling maakt dat hÿ spoediger opstapt. Vóór de plegtigheid moet de bezetene biechten,"

" Nu zal ik verhalen wat ik gezien heb:

" Op den bepaalden dag voor de genezing van de bezetene, ging ik naar de kerk: de straten waren vol menschen, even nieuwsgierig als ik om den duivel te zien vlugten. De deur was belegerd; maar doordien ik een geestelyke bÿ mÿ had, viel het mÿ niet moeyelÿk, kort by de bezetene te komen. Overal zag ik rond naar degene, welke een zoo lelÿken gast gehuisvest had. In mÿn ongeduld vroeg ik er naar, en eene dame naast mÿ weest mÿ daarop een lief meisje van hoogstens 23 à 24 jaar, hetwelk uit een klooster was gekomen, waarin hare ouders haar sints haar tiende jaar hadden laten opsluiten .... Dat was de bezetene!

" De duivelbezweerder kwam uit de Sacristie in zÿn miskleed, voorzien van eene vieletkleurige stool. Hÿ deed een gebed voor het hoogaltaar, bÿgestaan door eenige priesters en een geestelyke, die het wÿwater en de wÿkwast droeg. Na het gebed, naderde de priester de bezetene en liet haar nederknielen. Ik zag toen, dat zÿ handen en voeten gebonden had. Men deed haar eenen kruisband om den hals, en na een kruis gemaakt te hebben, besprengde de priester de bezetene en de omstanders met wÿwater. Deze voorzorg, zeggen de kerkboeken, wordt genomen " omdat de duivel, het wÿwater ruikende, in zÿnen schrik ligt het ligchaam des bezetenen zou kunnen verlaten, om in dat van een der omstanders te varen, zoo de besprenging hem den toegang niet belette."

" Na deze eerste plegtigheid knielde de duivelbezweerder neder en al de aanwezigen met hem; hÿ zeide de litanyen der heiligen op, alsmede eenige psalmen en een gebed; daarop bezwoer hÿ den Satan en zÿne medgezellen; hÿ vroeg den boozen geest zÿnen naam; maar die duivel zweeg stil. Niettemin beval de priester hem om deze persoon of de plaats, waar men was, niet meer te plagen en te verontrusten. Hÿ maakte vervolgens nieuwe kruisen op zich zelven, op de bezetene, en op het Evangelie, waaruit hÿ eenige teksten oplas. Daarna leide de duivelbezweerder zÿne regterhand op het hoofd der bezetene, en sprak na een kort gebed, den ban uit:

Exorciso te, immundissime spiritus etc.—Ik ban u onreine geest enz. Beef Satan, vÿand des geloofs, vyand des menschelÿken geslachts, verleider der menschen, wortel van alle kwaad, bevorderaar van alle ondeugden, bron der gierigheid, tweedragt en nyd......"

De onreine geest sprak echter geen woord. Men hield nader op hem aan met het maken van kruisen, het voorstellen van de mÿsterien, en het aanhalen van de martelaren; men stelde hem in al zÿne slechtheid ten toon, zeide hem, dat zÿn ryk vernietigd, en hÿ zelf in de buitenste duisternis geworpen was, en beval hem nogmaals om de bezetene te verlaten. Maar de Satan sprak niet en verroerde zich ook niet.—Daarop volgde eene derde bezwering, welke volgens de kerkboeken zelden ten einde behoeft gebragt te worden, daar de duivel ze volstrekt niet weerstaan kan, maar zeker vlugten gaat.

" Terwÿl dit alles voorviel, deed het arme meisje niets dan bitter weenen. De meeste aanwezigen dachten den duivel te zien, maar daar men in deze verwachting te leur gesteld werd, hadden er honderderlei gissingen plaats; sommigen beweerden dat het meisje niet bezeten was; maar anderen beduidden dit anders en zeiden dat men met een stommen duivel te doen had gehad. Het meisje bleef tot s' avonds toe in de kerk biddende en dankende voor de gunst aan haar geschied."

Dit volgende artikel is getrokken uit de *Bÿenkorf* van den 1sten Nov. ll.

De pastoor te M......, in den omtrek van Parÿs, heeft in eene zÿner predikatien deszelfs kerspelkinderen op de volgende welsprekende en hartroerende wÿze aangesproken; " zondaars, nadert de maagd Maria, klemt u aan haar vast, zÿ heeft altoos een plaatsje in haar ligchaam, voor hen die haar opzoeken."

Deze zelfde geestelÿke, op het patroonfeest de mis gevierd hebbende, wendde zich met de volgende woorden tot de toehoorders;

" De dienst is geëindigd, ik hoop mÿne dames, dat gÿ dezen namiddag weder terug zult komen, ik heb een woordje met U te spreken." Deze uitnoodiging bleef echter zonder gevolg, ondanks de haar zoo eigene nieuwsgierigheid, hebben de dames zich volstrekt niet gebaast, om te vernemen wat de goede pastoor haar te zeggen had, en zÿn stilletjes te huis gebleven.—(*Gazette des Cultes*)

BEKENDMAKING.

De genen die verlangen mogen Wissels te bekomen welke wegens den dienst van den Vestingbouw alhier, door den HoogEd. Gestr. Heer Directeur ad-interim dezer Kolonie op Zyne Excellentie den Minister voor de Marine en Kolonien zullen getrokken worden, gelieven daartoe inschryving te doen by besloten biljetten die uiterlyk op Woensdag den 21sten dezer, des voormiddags te 11 ure, ter Algemeene Secretary moeten worden ingeleverd, om door den HoogEd. Gestr. Heer Directeur ad-interim voormeld te worden geopend, zullende de Wissels tot de som van ƒ5,000 meer of min toe, aan de genen, dewelke de voordeeligste inschryving hebben gedaan, worden toegewezen.

Ter ordonnantie,
W. PRINCE, Sec.

Den 16den April 1830.

BEKENDMAKING.

Secretarie van het Gemeente-Bestuur,
den 16den April 1830.

HET Gemeente-Bestuur dezes Eilands, brengt ter kennis van en gelast by deze aan alle Broodbakkers dat de Brooden voor de volgende week te bakken het gewigt zullen moeten houden van 20 Oncen voor 15 Centen; terwyl de Fransche Brooden Een Once minder zullen kunnen wegen, op pœne als by publicatie van den 16den Maart 1824 is bepaald.

Van wege het Gemeente-Bestuur voornoemd,
De Secretaris van hetzelve,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

BEKENDMAKING.

Secretarie van het Gemeente-Bestuur,
den 2den April 1830.

HET Gemeente-Bestuur dezes Eilands, doet by deze aan alle Vleeschhouwers kennis geven, dat de pryzen van Versch Vleesch voor de loopende maand April zyn bepaald als volgt:

Ossen Vleesch op niet hooger dan 30 Centen per pond.

Schapen of Lams Vleesch op niet hooger dan 25 Centen per pond.

Kabrieten en Varkens Vleesch en Schilpad op niet hooger dan 20 Centen per pond en gelast hun verder zich daaraan te houden op pœne als by de wet is bepaald.

Van wege het Gemeente-Bestuur,
De Secretaris van hetzelve,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

BEKENDMAKING.

De ondergeteekenden als speciale Gemagtigden van Mejufvrouw ANNA SOPHIA DEWINDT, Weduwe van den Heer JOSEPH THOMPSON alhier overleden, ten einde de onder hun bestaan hebbende gemeenschappelyken Boedel tot vereffening te brengen, roepen op al de genen die eenige pretentien tegen gemelden gemeenschappelyken Boedel mogten hebben, dezelven ten pakhuize van den eerstgenoemde ondergeteekende binnen veertien dagen van heden af te rekenen met de verificatien van dien inteleveren; even gelyk de ondergeteekenden verzoeken, tot voorkoming van onaangenaamheden al de genen die aan den gemelden Boedel mogten verschuldigd zyn, binnen gelyken tyd betaling te komen doen.

A. DE MEZA.
T. D. KOCK.

Den 1sten April 1830.

Publieke Verkooping.

De ondergeteekenden in kwaliteit als Weesmeesteren over de Wees-Onbeheerde en Desolate Boedel Kamer dezes Eilands, zullen op Maandag den 3den der aanstaande maand Mei by Publieke Opveiling doen verkoopen: Eene Plantagie genaamd de VERGENOEGING, gelegen in de Oost Divisie 2de District, benevens eene Negerin genaamd Sophia, toebehoorende aan den Boedel van wylen den Heer ABRAHAM EVERTSZ.

G. VOS Jz.
B. A. CANCRYN.

Den 16den April 1830.

Publieke Verkooping.

De ondergeteekende zal op Maandag den 3den der aanstaande maand Mei vóór het Pakhuis van den Heer August Muller by Publieke Opveiling doen verkoopen:

Eenige Huis en Tuin Slaven, waaronder een excellente Metzelaar Baas.

J. C. MEYER.

Den 16den April 1830.

TE HUUR.

DAT zeer spacieuse en vooi fraai uitzigt wel bekend Huis van Twee Verdiepingen gelegen op den Berg Altena, (het eerste aan de weg) genaamd "STAD, LAND EN ZEE GEZIGT," onlangs door den ondergeteekende zelfs bewoond, met de daaraan behoorende Afdakken, Chais Huis, Twee Regenbakken, Put en een zeer uitgestrekt stuk Land ter beplanting van Mais, Vruchten als anderzins. Voor verdere informatie gelieve men zich te vervoegen by

M. RICARDO.

Den 1sten April 1830.

CURAÇAO.

Vaartuigen in en uitgeklaard sedert onze laatste.

INGEKLAARD—APRIL.

10.	golet Maria, Rotjes,	La Guayra
12.	—— De Eensgezindheid, Pool,	Orchila
16.	—— Railway, Manson,	New York

UITGEKLAARD—APRIL.

10.	golet Geertruida, Levy,
	bark Victoria, Guartin,
14.	brik Maria & Jacoba, Van Duyn,
15.	golet Antoinette, Simon,
16.	—— Drie Zusters, Peron,

Verleden Zaturdag den 10den dezer is Z. M. fregat *Sumatra*, gekommandeerd door den kapitein *Lucas*, laatst van St. Eustatius binnen deze haven aangekomen.— Ten anker komende heeft de *Sumatra* een salut gedaan, betwelk van het fort Amsterdam is beantwoord geworden.

Op laatstleden Donderdag den 15den dezer is Z. M. korvet *Pallas*, gekommandeerd door den kapitein luitenant *Van de Velde*, van deze haven vertrokken, ten einde de brik *Maria & Jacoba* tot door de Monapassaat te konvoyeren; waarmede als passagiers zyn vertrokken de Weled. Gestr. Heer Heldevier Viguen en deszelfs Echtgenoote.

Wy hebben eenige Caracas Couranten loopende tot den 2den dezer doorgelezen en zullen onze lezers met den hoofdzakelyken inhoud derzelven bekend maken.

De Courant van den 19den Maart ll. behelst eenige besluiten van het provisioneele gouvernement van Venezuela; onder anderen: 1ste. Een besluit waarby verboden wordt om voortaan de personen van uit Venezuela vertrekkende passagiers te registreren, dan alleen in gevallen wanneer zoodanige personen verdacht mogten zyn.—2de. Een besluit vergunnende aan al de havens van Venezuela welke geregtigd zyn handel te dryven, om Hoornvee te mogen uitvoeren, betalende eene geregtigheid van acht pattienjes per stuk.—3de. Een besluit waarby het dekreet van den 23sten Dec. 1828, bevelende dat op geene der tolkantoren eenige andere borgen mogen toegelaten worden dan ingezetenen, opgeschort wordt, in welke plaats is gesteld het dekreet van den 8sten Maart 1827 en dat de borgen moeten zyn personen van aanzien en ter voldoening van de tresaurier administrateurs van de tol ontvangst. Mede wordt opgeschort de inning des vermoedelyken uitvoers (extraccion presunta), ingevolge het besluit van den 12den Feb.; edoch het verbod op den uitvoer van Macuquina wordt ingetrokken en het patent regt op de koopliedeu en de industrie zal steeds blyven bestaan en ingevorderd worden.—4de. Een besluit verleenende het regt aan de havens van Sazarida, Cumarebo en Aricora om handel te mogen dryven, indiervoege dat uit die havens mogen uitgevoerd worden alle soorten van vruchten, voortbrengselen en manufakturen en ingevoerd alle soorten van vruchten, voortbrengselen en manufakturen uit vreemde landen, welke niet door de wet verboden zyn, mits dat de vaartuigen waarop die goederen geladen zyn, de haven van La Vela aandoen en aldaar de geregtigheden betalen. Er zal ter voorkoming van contrabanda in elke dier havens eene commissie geplaatst worden.

Wy zien uit de volgende Couranten van den 26sten Maart en den 2den April dat er vele vrywillige giften gedaan zyn zoo door verschillende gemeenten als byzondere personen tot bydragen om de onkosten ter verdediging van Venezuela tegen den inval van Bolivar en zyne party, te helpen bestryden.

De Commissarissen uit het Kongres van Bogota, de Veldmaarschalk Sucre en Zyne Eminentie de Bisschop van Santa Martha waren in het midden der maand Maart op de plaatsen Tariba en La Grita op de grenzen van Venezuela aangekomen, doch werden aldaar belet verder in het grondgebied van Venezuela door te trekken en verwezen om zich aan gene zyde van de Tachira optehouden, afwachtende aldaar verder antwoord van het hooge gouvernement. Generaal Sucre was zeer gebelgd over de handelwyze der bevelhebbers van de plaatsen Merida, Tariba en La Grita en dreigde zynen tagt door magt van wapens te zullen doorzetten. Hierover zyn er uitvoerige vertogen van weerzyde geweest, klagende elke party over de onbillykheid der behandeling. Generaal Sucre schreef onder anderen aan den kommandant van Merida, onder dagteekening van Tariba 14 Maart: "dat het eene ongehoorde daad is, niet bekend in de geschiedenissen der omwentelingen en oorlogen dat eene zoodanige commissie tegen gehouden worde; het zoude de daad regtvaardigen, dat de hoofden die de onlusten in de noordelyke departementen bestieren aan geene reden gehoor geven; dat zy niet willen dat wy ons onderling verstaan en uitleggingen geven, waardoor rampen en bloedvergieten kunnen voorgekomen worden; en dat het eindelyk eene openlyke vyandschap zoude zyn en de eerste wenk van den burger oorlog."

Ingevolge een en ander uit deze vertogen is het blykbaar dat er geene overeenkomst te denken is, tusschen het gouvernement van Bogota en dat van Venezuela; een burger oorlog wordt onvermydelyk; en men is van gevoelen dat Generaal Bolivar eene onderhandeling heeft doen plaats grypen ten einde slechts tyd te winnen om zich te versterken.

De Courant van den 2den April behelst tevens de akten (pronunciamientos) van drie plaatsen der provintie van de Apure; als van Achaguas afgekondigd op den 20 December ll., van Mantecal den 2den January en der gemeente van Rinconhondo den 10den January; welke in navolging der vier noordelyke departementen Venezuela, Maturin, Zulia en Oronoko, verklaard hebben in hunne taal van lianero, *dat zy leven willen onder eene werkelyke volksregering; dat zy ontrokken willen zyn aan de wetgevende factie van Bogota; en dat zy verwerpen het overgroote, verdrukkende en onverdragelyke gezag van den Generaal Bolivar.*

NOORD- EN ZUIDNEDERLANDERS.

De ineensmelting van twee zulke ongelyksoortige bestanddeelen, als *Holland* en *Braband*, of *Noord-* en *Zuid-Nederland*, hebben de verstandigste staatshuishoudkundigen, al van den beginne af, zeer zwaar ingezien. Er het blykt van achteren, dat zy waarlyk niet misgezien hebben. Het verschil van taal, zeden, gewoonten, verlichting, beschaafdheid, belangen en voorval van godsdienst was te groot en te lang gevestigd, om eene gelukkige vereeniging tusschen de beide volken te kunnen verwachten. Schoon naast elkander gelegen, en te voren ook wezenlyk vereenigd, en by elkander schynende te behooren, heeft de afscheiding voor drie vier eeuwen, door lengte van tyd en verschillende lotgevallen, eene zoo uiteenloopende of strydige geaardheid te weeg gebragt, dat eene gedwongene hereeniging voor het uiterlyke, onmogelyk eene inwendige zamenstemming van gevoelens en belangen kon ten gevolge hebben, immers niet zonder langdurige botsingen, woerkeetig voor de onderlinge welvaart hoogstnadeelig en misschien alleen een einde nemende met beider ondergang. *Holland* (om onder deze benaming nog eens de te voren vereenigde zeven noordelyke gewesten te verstaan) had, sedert het afwerpen van het Spaansche juk, zich tot een onafhankelyken staat verheven, en wel als eene vrye Protestantsche republiek bestaan; steeg als zoodanig tot eene hoogte van aanzien en bloei, dat het eenen rang bekleedde onder de eerste mogendheden van *Europa*, en te gelyk met dezelve wedyverde in het aankweeken van kunsten en wetenschappen, en vond voornamelyk de bronnen van zyn bloei en opkomst in koophandel en zeevaart.— *België* daarentegen bleef gelyker tyd onderworpen aan den ouden dwingland, vervolgens aan *Oostenryk* en laatstelyk aan den algemeenen Franschen overweldiger, terwyl het tevens onafgebroken in het kerkelyke de wet van den Roomschen Stoel ontving. Het is alzoo ten allen tyde een aanhangsel geweest van den eenen of anderen magtigen alleenheerscher, hebbende nooit een eigen volksbestaan, noch eigen bestuur gehad, noch is ooit in zyne staatkundige en godsdienstige denkwyze vry genoeg geweest, om ongehinderd met den tydgeest voort te gaan. En deszelfs belangen waren daarentegen veel meer gelegen (en zyn het nog uit hoofde van zyne ligging) in het fabriekwezen, dan in buitenlandschen handel en zeevaart.

Deze zoo ongelyke gesteldheid van een langdurig voorbestaan heeft ook even ongelyke en zulke diepe karaktertrekken gegroefd, dat dezelve nauwelyks eenig punt van maatschappelyke aantrekking overlaten, maar aan alle zyden eene terug stootende kracht bezitten.— *Holland* moge van zyne vroegere hoogte tot een aanmerkelyken trap van verlaging neergezonken wezen, wat deszelfs uitwendig aanzien, magt en staatkundigen invloed betreft; het moge voor eenen korten tyd zyn

zelfstandigheid verloren hebben, de ingezetenen nogtans hebben hun volkskarakter, hunnen nationalen volksgeest niet verloren, en hunne maatschappelyke inrigtingen behouden, zoo wel het geen tot een onafhankelyk bestuur der openbare of regeringszaken behoort, als tot het hooger en lagen onderwys, of tot voortzetting van kunsten, wetenschappen en algemeene verlichting. Onder alle schokken en omwentelingen, zelfs in de diepste verdrukking der Fransche overheersching, hebben zy door eigene veerkracht den voortgang van het nuttige, goede en schoone, in vele opzigten, vol gehouden; onder anderen hunne moedertaal (dat beslissend teeken van nationaliteit) aanmerkelyk gezuiverd en verbeterd.—In dat alles waren de Hollanders den Brabanders, die nooit een zelfstandig aanwezen, of een eigen onafhankelyk bestuur gehad hadden, zeer verre vooruit.

Geene andere gemeenschap dus bestond er tusschen de beide volken dan de aangrenzing en dat zy voor eeuwen onder denzelfden opperheer, gelyk ook weder de weinige laatste jaren, gestaan hadden. Voor het overige was bykans alles ongelyk, dat, zoo ooit, niet dan na het voorbygaan van verscheiden menschengeslachten, gevoegelyk in één gesmolten zal kunnen worden.—"Men heeft in de staatkundige wereld (schryft BOWRING in zyne brieven, over *Holland*, *Friesland* en *Groningen*) de vereeniging van *Holland* en *Braband* tot één ryk, als eene zaak van groot aanbelang voorgesteld. In myne oogen was het eene groote dwaling; althans zoo men by die vereeniging werkelyk bedoelde om de staatkundige magt van het Nederlandsch bestuur te sterken en te bevestigen. Men hoort in *Holland* dikwyls CASTLEREAGH beschuldigen van een bepaald voornemen, om dit land te gronde te helpen door het te vereenigen met *Belgie*. Om beide landen tot een geheel te doen zamensmelten, is een onbegonnen werk; hier tegen verzet zich alles: zeden, godsdienst en taal. Ongetwyfeld heeft zich onze koningryken-scheppende minister ingebeeld, dat hy hiermede een meesterstuk verrigt had, even als toen hy de Iersche vereeniging tot stand gebragt had. De *Iersche vereeniging!* ja waarlyk Iersch!—Zoo zag ik eens een bloedig gevecht tusschen twee *Milesiërs*, en een derde verhaalde my, dat zy vochten, *om reden* dat zy vereenigd waren."

In de eerste jaren ging het evenwel nog beter dan men durfde verwachten. De lotgenootschap onder den yzeren schepter van den man des geweld; de bedwelmende vreugde over de verlossing uit de handen diens boozen; de nieuwheid van de wedergeboorte van vele dingen stemden de gemoederen tot het over het hoofd zien van oude veeten en geschillen, zoodat ook de Noord-en Zuid-Nederlanders broeders schenen te zullen worden, waartoe ook de gematigheid, inschikkelykheid en het wys beleid van het nieuwe gouvernement krachtig medewerkte, gelyk daartoe als nog aanhoudend deszelfs zorgen zich uitstrekken. Maar sedert de laatste jaren begint de verbroedering, immers in het zuiden, weder hand achter uit te gaan, en bovenal nadat de Koning heeft goed gevonden, ten gevalle van zyne roomschgezinde onderdanen, een zoogenaamd concordaat met den Paus te sluiten. Toen het eerste gerucht zich daarvan verspreidde, baarde zulks een vreemd opzien onder zyne oude getrouwe Hollanders, die niets met den Paus te maken hadden, en by welken de haat tegen diens heerschappye in het bloed zat; te vreemder nog, daar de Koning door zynen gezant, en wel door eenen DE CELLES (tirannieker gedachtenis) by den Paus kwam, in plaats van den Paus by den Koning. Geenzins miskenden zy het welmeenend oogmerk van den vorst; maar vreesden te gelyk, dat het eene tegengestelde uitwerking zoude hebben: disharmonie in stede van concordia. De pausgezinden, nu weder door de herlevende jesuitische orde opgestookt, altoos gewoon naar zich toe te halen zooveel zy konden, beschouwden deze koninklyke toegevendheid als een blyk van zwakke vrees. Hierop stout geworden, beginnen zy meer en meer op eenen dreigenden, schier op eenen oproerigen toon hunne aanmatigingen voort te zetten, en openlyker het harnas tegen hunne protestantsche landgenooten aan te trekken. Zy zyn nu niet langer te vrede (waarmede zy dubbeld te vrede zyn mogten) dat zy in alles met dezelve gelyk gesteld, zoo men niet zeggen wil in vele opzigten boven hen bevoorregt worden; maar begeeren nu onder anderen nog eene uitsluitende vryheid, om niet gebonden te zyn aan de algemeene verordeningen en het toezigt op het onderwys der jeugd. Het pausdom, rustende alleen op domheid en onkunde, heeft een afkeer van bekwame en geëxamineerde onderwyzers, waarin het burgerlyk bestuur het hoogste belang moet stellen, wil het op den duur goede orde handhaven, en den roem en de welvaart van het land behartigen.—Maar het jesuitendom beoogt verblinding en bygeloof; en niet beter zal hetzelve in zyn listig doel kunnen slagen, dan wanneer het jong geslacht in de duisternis wordt rond geleidt hopende langs dien weg het ryk der verlichting zoodanig te ondermynen, dat het van zelve moet instorten; of (met andere woorden) het protestantisme te vernietigen, en *Rome* als van ouds over kerk en staat te doen heerschen. Wy behoeven het elkander niet langer te ontveinzen, dat niets minder de toeleg der tegenwoordige woelingen in *Braband* en elders is, inzonderheid na de emancipatie der roomsch-katholyken in *Engeland*, en het pauselyk concordaat in *Nederland*.—"Het concordaat (zegt dezelfde rondborstige en edeldenkende Brit) met gezegde bepalingen heeft eene menigte moeijelykheden en onkosten veroorzaakt. De ambassadeur heeft lang aan het hof van den H. Vader vertoefd, en, naar het my voorkomt, heeft de oude slimme vos zyn best gedaan, om den Hollander by den neus te leiden, en zyne katholyke bisschoppen naar de noordelyke *Nederlanden* te zenden, waar men, geloof ik, met zoodanig bezoek niet zeer gediend zal zyn. De zaak wordt nog eens van nieuws behandeld; doch met dien geest, die hier te lande heerscht, twyfel ik sterk, of er wel eenige schikking zal kunnen tot stand gebragt worden, die aan alle partyen genoegen zal geven. Naar myn inzien ware het beter geweest de zaken te schikken, zonder zich met *Rome* in te laten. Ik weet niet waarom eenig gouvernement by eenen derde om raad zou loopen vragen in zaken, die deszelfs eigen aangelegenheden betreffen. Ook hoop ik, dat, als eenmaal de zaak der katholyken in *Engeland* zal zyn ten einde gebragt, geen nieuwe belemmeringen in den weg zullen worden gelegd, door te *Rome* te laten beslissen, wat beter in *Londen* kan worden afgehandeld. De gebeurtenissen, die hier zyn voorgevallen, leveren, ten dezen aanzien, eene ryke bron van leering op; en ik denk, dat de katholyken zelven nog menig onvoorziene hindernis zouden scheppen, indien men hun aanried, om den bisschop van *Rome* te gaan raadplegen, of zich dezen in handen te leveren. Hunne godsdienstige aangelegenheden mogen eene zaak zyn tusschen hen en den Paus; maar dit is geene zaak tusschen den Paus en het Engelsche gouvernement."

Een volk, dat één goed geheel zal uitmaken, moet éénheid van taal, als de algemeene landtaal, bezitten. Zonder dezelve zal het gedurig stuiten tegen harde scheidsmuren; eene menigte belemmeringen ontmoeten in handel en wandel; de regering groote moeyelykheden en dubbelde kosten veroorzaken, om zich te doen verstaan, en hare besluiten bekend te maken; en op die wyze zullen de ingezetenen, schoon tot hetzelfde ryk behoorende, elkander vreemd blyven, en ook als vreemdelingen blyven behandelen. Eenheid van taal is alzoo van het hoogste aanbelang, ter bevordering van eensgezindheid, van echte vaderlandsliefde, van nationaliteit en volksgeest, zoo wel als van den letterroem eener natie. Met deze eenheid strydt wel niet het verschil van tongvallen in het dagelyksch spraakgebruik, dat er plaats heeft tusschen de onderscheidene gewesten, somtyds tusschen de naastgelegene steden, gelyk zulks onder alle volken van ouderen en lateren tyd gevonden wordt, en genoegzaam onvermydelyk is. Maar de grondtaal in boeken en staatsstukken vooral, behoort gelykluidend, en, zoo veel mogelyk, zuivere moedertaal te zyn. De oude Vlamingers en Hollanders hadden zulk eene gemeenschappelyke taal in vroeger' tyd. De laatsten hebben dezelve bewaard, als zynde een vry en onafhankelyk volk geworden, en van tyd tot tyd tot meerdere regelmatigheid en volkomenheid gebragt, terwyl zy by de eersten, die bestendig een ingelyfd smaldeel of wingewest van de eene of andere uitheemsche mogendheid waren, meer en meer is verbasterd, en grootendeels in onbruik geraakt.

Wat is nu natuurlyker, dan dat men, na de vereeniging onder hetzelfde staatsbestuur, de oude Nederduitsche taal eenparig voor de landtaal aanneme? Maar dit willen de Zuid Nederlanders niet, immers niet de tegenwoordige, woelzieke toongevers. Liever verloochenen zy hunne oorspronkelyke moedertaal, dan dat zy in dezen zich naar de Hollanders zouden schikken. Liever gebruiken zy de taal van hunnen laatsten overheerscher, dan dat zy eenigermate zich zouden willen oefenen in de zoo ryke en welbeschaafde taal van hunne overige, eigene landgenooten. Zy spreken in de raadzalen niet anders dan Fransch, en willen hunne noordelyke medeleden noodzaken hen hierin na te volgen.—Zy schryven hunne dagbladen in het Fransch, en zoeken dusdoende het volk eerder te verfranschen dan tot echte Nederlanders te vormen. De Engelschen spreken en schryven Engelsch; de Franschen Fransch; de Hoogduitschers Hoogduitsch; elk land gebruikt zyne eigene moedertaal, en is daarop in zekeren zin en te regt trotsch. De Nederlanders alleen moeten een mengelmoes van uitheemsch en inlandsch gebruiken, zoo dat zy elkander niet kunnen verstaan. Welke eene ontaardheid! welk eene ongerymdheid! Zoo lang dit voortduurt, zoo lang het gouvernement geene vaste en doelmatige maatregelen neemt, om eenheid van taal en wel der Nederduitsche in te voeren, zal er altoos een onoverwinnelyke hinderpaal voor eene gewenschte vereeniging in den weg staan. Laten de Brabanders, als zy het niet kennen, Nederduitsch leeren, willen zy met ons vereenigd blyven, en voor hoogere en lagere lands-posten geschikt zyn.—Nu klagen zy, dat meer de Hollanders, dan Brabanders met ambten en bedieningen begunstigd worden; maar laten zy eerst eens vragen of zy daartoe dezelfde geschiktheid en bekwaamheid bezitten. Hunne vreemde taal, en over het geheel hunne mindere bedrevenheid (een schuldeloos gevolg van mindere gelegenheid in hun vorigen slaafschen toestand) zal hun spoedig de oplossing aan de hand geven. Want men zal toch niet willen vorderen, dat het gouvernement, alleen om het getal gelyk te maken, weinig acht behoeft te slaan op persoonlyke verdiensten in zyne aanstellingen. De onpartydigheid bestaat hierin, dat het de voorkeur geve aan de bekwaamsten en geschiktsten, onverschillig uit welken oord van het land zy komen.

Zoo als het dus lang gesteld is, staan *Noord*-en *Zuid-Nederland* tegen elkander over als die beide windstreken, en waait ook de staatkundige wind dikwyls vlak tegen elkander, beginnende nu reeds tusschen beiden zoo sterk op te blazen, dat er welhaast woedende stormen en orkanen uit ontstaan kunnen. Wy Hollanders hebben nooit de vereeniging begeerd, en zouden nog wel wenschen gescheiden te worden als het kon. Dezelve is een gedwongen huwelyk, te zamen geknoeid door de groote koppelaars, die meer daarmede hun eigenbelang zochten, dan het geluk van het jonge paar. *Holland* (zeide men) was op zich zelf te klein en te zwak, om het gewigt van eene kroon te dragen, daarom moest er *Braband* bygevoegd worden. Zoo spraken de groote mogendheden in hare hooge wysheid. Maar waarom moesten wy een koningryk worden? Geenzins benyden wy andere natien den luister van eenen koninklyken schepter, noch zouden wy het als eene vernedering beschouwd hebben, dat wy tot den vorm van eene republiek waren teruggekeerd, met een eminent hoofd uit het Huis van Oranje voorzien. Dit strookte geheel met de oude volkszeden, met onze landsgebouwen, burgerlyke inrigtingen, en zou onnoemelyke kosten bespaard hebben. Alleen had men de zekerlyk gebrekkige unie van *Utrecht* kunnen verbeteren en meer eenheid en kracht, door de gewestelyke souvereiniteit weg te nemen, in het hoofdbestuur zamen te trekken. Maar dit werd ons niet aan onze keuze gelaten. Wy moesten een koningryk hebben, en in plaats van republikeinen, onderdanen heeten, gelyk andere volken, omdat wy (hier zat hem eigenlyk de knoop) tot een voormuur moesten dienen tegen de mogelyk nieuwe stormvloeden uit *Frankryk*, waar achter andere mogendheden gerust ter konden schuilen. Zoo sterk zat er nog de schrik der jongste gebeurtenissen in, dat men liever ons, dan zich zelven aan den eersten aanval bloot stelde. Ziet daar, waarom *Nederland* met *Braband* vergroot moest worden, waarom wy verpligt zyn kostbare vestingen aan de grenzen te onderhouden, onder het toezigt van WELLINGTON (die, schoon hy ook het *generalen* met het *ministeren* verwisseld heeft, voor dat toezigt jaarlyks 100,000 gulden trekt), waarom wy verpligt zyn met eene overgroote landmagt ons te bezwaren, terwyl onze zeemagt (te voren onze roem en sterkte) vervalt, en weinig te beteekenen heeft.

Neen, als men ons had willen helpen, had men *Holland Holland* moeten laten blyven; en al ware het dan met een' souvereinen Vorst of Koning aan het hoofd, althans met zulk eenen Koning, als wy gelukkig in onzen WILLEM getroffen hebben, zouden wy inderdaad sterker geweest zyn, dan nu met de vreemde en zoo ongelyksoortige vermeerdering van land en volk.

Nu moeten wy dubbelde vergaderzalen, dubbelde hofplaatsen en paleizen, dubbelde krygsmagt, dubbelde drukloonen voor de staatsstukken in de verschillende talen bekostigen, in het kort een dubbelden inboedel als in eene dubbelde huishouding aanschaffen, om niet te spreken van de verbazende sommen, welke ten behoeve van de R. C. eeredienst op het jaarlyksch budget zyn uitgetrokken, waar de nieuwe bisschoppen dan nog bykomen. Van alle die bezwaren zouden wy in het ander geval bevryd zyn gebleven. Veel beter zouden wy de eendragt hebben kunnen bewaren, en onder de spreuk van *eendragt maakt magt*, en de bescherming van den ouden Hollandschen Leeuw met zyne zeven pylen, veel beter ons bestaan en aanzien kunnen handhaven, indien slechts de omringende magten zich met onze zaken niet te veel bemoeiden.

Maar wy zyn nu eenmaal aan elkander vast; en nu is het de zaak zal de boel niet geheel in de war loopen, dat de een naar den ander zich schikken moet.

Brabanders, Vlamingers, Aken en Keulen! wilt gy by ons blyven en Nederlanders zyn, spreekt dan met ons nederduitsch, uwe zoo wel als onze oorspronkelyke taal, rekent het u tot eene eer met een zoo oud vermaard volk als het Hollandsche verbonden te zyn en in gelyke voorregten te deelen; verdraagt onze godsdienst, gelyk wy de uwe verdragen; geeft den Paus, dat gy meent hem schuldig te zyn, en den Koning dat des Konings is; maar laat ons en den staat buiten Pauselyken. Valt ons niet lastig met uwe jezuittische beginselen en *petitien*; die hebben al genoeg opschudding verwekt. Gelooft niet, dat gy het Protestantisme zult ten onderbrengen. Wilt gy echter dien toeleg doordryven, vreest dan in de eerste plaats voor uwe roomschgezinde geloofgenooten, onder de Protestanten verspreid. Verschrikkelyke uitdrukkingen heb ik hier en elders tegen de Papen van het gemeen gehoord; want de Protestanten zoo wel als de Roomschgezinden hebben hun gemeen, dat bezwaarlyk te beteugelen is, als de religie haat gaande wordt; en, ware het niet door verstandigen beteugeld in plaats van aangevuurd, moord en doodslag waren reeds by gelegenheid der petitien aan de orde van den dag geweest, gelyk van ouds. Velen uwer Noord-Nederlandsche geloofsgenooten zullen het ongetwyfeld van achteren zich beklagen, dat zy tot de teekening zich hebben laten verleiden, gevoelende de mindere begunstiging in hun bedryf. Kunt gy U met dat al met eene rustige zamenwoning niet vergenoegen, scheidt U van ons af; beproeft of gy op eigen beenen alleen kunt leeren staan, of wordt weder een aanhangsel van den een of anderen magtigen nabuur. Ons zult gy niet medeslepen. Wy blyven *Nederlanders*. En by de scheiding zullen wy niets verliezen.

Maar wy hebben nog eene stille hoop, dat de misnoegdheid niet zoo groot is als eenige roervinken en uwe Fransche dagbladschryvers dezelve willen doen voorkomen. Zoo wel onder u (gelooven wy) zyn nog velen, die goede orde, eensgezindheid, verlichting en maatschappelyke welvaart te lief hebben, om niet al hunnen invloed te gebruiken tot wering van duisternis en tweespalt. En vertrouwende dat eene vaste en wyze hand van het gouvernement, in vereeniging met welberaden en vaderlandsche volksvertegenwoordigers, de kwaadwilligen in bedwang zal houden, en alleen de pogingen der welgezinden krachtdadig ondersteunen, willen wy ons blyven vleyen, dat een groot deel van het gevreesde kwaad der vereeniging met den tyd zal wyken, en het goede de overhand behouden, al komt het dan nimmer regt volkomen in orde, gelyk trouwens ook van geen menschelyk werk te verwachten is.

EEN OUD NOORDNEDERLANDER.